

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
N-rul Telefonului 347.

INSERTII
se primesc după tariful
Administrației ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
un an . 780 Lei
6 luni . 590 Lei
3 luni . 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Incurajarea industriei

Arad, 23 Martie

Unul din principalele capitole ale
cercii de consolidare a statului ro-
mân era, firește, aplicarea unor mă-
suri de protecție și de încurajare
pentru crearea de noi industrii cât
pentru propășirea celor existente.
Pe acest scop s'au îndreptat, în
primii ani, preocupările celor însă-
șiți cu gospodărirea acestei im-
portante ramuri a bogăției noastre
naționale.

Odată cu aplicarea regimului
protecționist al taxelor vamale, e-
sential cu toată chibzuința necesară
să nu provoace perturbări în alte
secțiuni ale vieții noastre econo-
mice, s'a ajuns și la ajutorarea ma-
terială directă a așezămintelor in-
dustriale. Astfel, una din cele mai
plide instituții create exclusiv în
acest scop este „Creditul Industrial”,
care numai în doi ani de existență
a dat rezultate concrete.

Srijinit de către Banca Națională
ajutat de Stat, care participă
la măsură destul de importantă
la capitalul societății Creditul In-
dustrial și-a putut îndrepta pașii cu
încredere și încredere către realizarea
programului ce și-a impus și anume
pe cea de a înlesni industria națio-
nală spre a putea să propășească în
folosul țării. Această instituție a
putut pune la dispoziția industriei,
mai ales în momente destul de cri-
tice, sume importante care i-au per-
mis să-și urmeze calea normală către
dezvoltare.

171 și au fost admise 139 în va-
loare de 721.565.000 lei, rămânând
în curs de examinare 338 cereri în
valoarea de peste un miliard și un
sfert.

Repartizând cererile aprobate pe
regiuni constatăm că în vechiul re-
gat au fost 82 în valoare de a-
proape 370 milioane; în Transilva-
nia au fost 42 în valoare de peste
320 milioane, în Basarabia au fost
11 în valoare de 22 milioane iar în
Bucovina au fost 4 în valoare de 9
milioane și jumătate.

Cele mai mari credite au fost a-
cordate industriei mesazo-metlur-
gice în sumă de aproape 282 milio-
ane. Apoi vin morăritul cu 72 milio-
ane, alimentară cu aproape 60 milio-
ane, tăbăcărie ca peste 47 milio-
ane, electrică cu peste 41 milioane,
minieră cu 37 jumătate milioane,
lemn cu 30 jumătate milioane, sticlă
cu 25 milioane, hârtie și arte grafice
cu aproape 20 milioane, bere cu 16
milioane, postav cu 15 jumătate milio-
ane, țesătorie cu peste 14 jumătate
milioane, confecțiuni cu aproape 14
jumătate milioane, petrol 9 milioane,
pe urmă vin, alcool, automobile, ce-
ramică, chimică, construcțiuni, mobile,
șăpuș, sfoară și uleiuri cu sume care
variază de la un milion jumătate până
la șase milioane.

S'a dat o deosebită atenție mi-
ei'or industriași din toată țara, că-
torora li s'au acordat credite în sumă
de 53 milioane lei.

În total creditele aprobate în cei
doi ani de funcționare a Creditului
Industrial s'au ridicat la colosala
sumă de 2.686.556.784 lei.

Înlăturarea cămătarilor și impie-
dicarea speculei cu capitalurile uzu-
rare este condiția primordială a in-
tensificării vieții industriale.

În aceste condițiuni, acordarea de
credite pentru marii și micii indus-
triași devine tot mai mult un factor
de prim ordin în propășirea și des-
voltarea temeinică a economiei na-
ționale.

Ațiunea de punere în valoare a
tuturor resurselor de bogăție ale
țării a făcut un pas înainte prin o-
pera de ajutorare a industriei.

Mai târziu, când viața va intra în
făgașul ei normal, atunci se va putea
judeca la adevărată ei valoare o-
pera de ridicare și emancipare eco-
nomică săvârșită în ultimii ani pe
toate teroarele de activitate apar-
ținând bogăției noastre naționale.

Sărbătorirea generalului Pangalos

Din Atena se anunță că ieri fiind ziua
onomastică a primului ministru Pangalos o
multime numeroasă de cetățeni din toate
clasile sociale s'au adunat la locuința lui
aducându-i felicitări și omagii.

Delegații trimise de asociațiile munci-
toresii, industriale, intelectuale au venit să
asigure pe conducătorul guvernului de dra-
gonice și admirația poporului. Desemenea
s'au prezentat felicitări din simonite străine. De-
legațiile armatei au oferit sărbătoritului
caurii cu caracter artistic și patriotic. Toți
au subliniat patriotismul lui Pangalos, stă-
ruind pe lângă el să-și pună candidatură la
președinția republicii. Entuziasmul cu care
a fost sărbătorit Pangalos se asemănă cu
sărbătorirea lui Venizelos, în cea mai bună
epocă a popularității acestuia.

Relațiile comerciale dintre Anglia și Germania

Berlin. — Ministrul economiei publice
Curtius, a statat în Reichstag, politica co-
merciului a Angliei spunând că Anglia se
străduiește să împiedice exportul Germa-
niei, contrar planului D.w.s.

Morala înaintașilor

Arad, 23 Martie

Invățăturile vornicului Iordache Goleacu, alese
și culese de d. Aurel C. Popovici, rezumază ca-
racterul social și sufletesc al unui epoci asupra
căreia istoria și-a închis capitoul. Cea mai fru-
moasă moștenire pe care ne-au lăsat-o oamenii
de atunci, înaintașii noștri, este curajul lor su-
fletească, simplitatea și austeritatea moravilor.
Pentru cei de azi, concepția acelor asupra vieții
ar părea neînțeleasă. Și totuși, în această con-
cepție, pe care o redăm în rândurile de mai jos,
residă adevărul eteru pe care venacii, cu toate
smintelile și rătăcirile lor, nu-l vor putea da-
rămă.

Atunci vei cunoaște fericirea ta, când te vei
deda cu cele de cinste. Acela mai fericit cel ce
de nimeni trebuință are. Ca să te accotești între
cei fericiti, să păzești în toate o măsură dreaptă
și de muncă niciodată să te lași. Curat la gân-
duri, cuvinte și la fapte să te arăți, frate, dacă
vrei să fii pururea fericit. Când omul răvnește
numai la ceea ce trebuiește, atunci poți zice: fe-
ricite de el. Mai fericit cel din bordeiul că doare
fără griji, decât cel din palat ce nu poate în-
chide ochii, de mil de griji ce-l cuprind. Niciari
poate omul fi mai fericit, că în sânul familiei
săie. Nici o fericire fără virtute. Niciodată nu te
vei accoti fericit dacă nu te vei purta cinstit. Nu
hrănirea de la altul, ci dobândă din muncă te te
face fericit. Fericite de cel ce poate, fără săvâvă,
a trece puncta sărăciei. Fericite de cel ce n'a văzut
moarte de copii. Fericite de cel ce șade la masă
înconjurat de copii, când se învețește cu ei.
Fericite de cine a nemerit vremea în vremea ei.
Fericite de cine n'are trebuință de altul! Fericirea
omului în minte și în cinste. Fericirea omului
sta într-o fi sănătos, slobod și a nu avea tre-
buință de cele de prisos. Sănătatea o poți do-
bândi cu înfrânarea mâncării și a blăstărilor
și o poți bună de răcală; slobozenia cu munca
și cele trebuințose cu timpătatea la toate,
de acestea mai mult să te îngrijești. Fericit acel
bărbat ce în urmă și-a lăsat nume bun și neuitat.
Fericit cel ce are stare când are și minte
mare. Fericit cel ce mănâncă și bea din sudoarea
sa. Fericit cine a scăpat cu totul nevătămat din
valurile lumii. Fericit cei curaj și înimă că nici
un cuget rău îl bate. Cel ce bună miere a do-
bândit cu însuși fericirea s'a căstătorit. Cine n'a
încreștat pe lume vre-un neceaz, acela nu cunoaște
al fericirii haz.

Noii înscrieri la partidul fascist

Roma. — Înaltul comisar al partidului
fascist a primit din P.r.ima cererea de în-
scriere din partea a 28 profesori dela acea
Universitate în frunte cu senatorul pro-
fesor Rattoni.

Conferința polono-română

Din Varșovia se anunță că conferința po-
lono-română dela Lwow, care a discutat
chestiunea tarifelor de transport al mărfuri-
lor și al transportului prin România și a în-
cheiat lucrările.

Vieța înobilează

În zare, munții își alungu linia culmilor
până departe, în păde viorii cenușii... Șirul
munților era aproape negru, crud, și ne
vătăia în față ca piștutul unei ciudate, im-
pitrită-acolo, dealungul unei povești din
vremii străbune, uitate... Fusesse, pe șosea,
desvâjită pe drum și se prefăcuse în stană,
dovăditoare a vremurilor când fântele erau
cât munții...

Zurgălăii dela gâtul căluzilor de munte
cere trageau brisca șoară, ne făceau să vi-
săm în cântărea lor blajină și curată. Ne
duceam doi prieteni — spre o mânăstire de
măice acasă în jgheab de muni, să ne
hodinim câteva ceasuri în liniștea deacolo,
în care stăteau, potolte, și unele amintiri
d-a copilăria noastră... Și mergând încet pe
drumul p etros, avni o clipă nelucire, că e
atunci, când cu pânții și frații veneam și
stăteam toată vară, la maica Dumbrevă, colin-
dănd poenile, colaurii și piacurile, în ne-
lfrământ strigat de b.ruloții tinerească... S'au
pus pe urmă ani mulți la mijloc, — troie-
nile vieții împotmolici aceste drumuri, —
și iată, după zeci și zeci de ani, o lumină
începe să pălăie în gând și o tremurare se
răsuci în suflet: să mă duc câteva clipe prin
acele locuri, a căror aducere aminte n'o pu-
tească șterge astăzi... Și acum, privind crestele,
nu știu de ce, o duioșie nevinovată, mai
mult o aburire de simțire se lasă în preșim-
bă sufletului, bătându-l o ușoară amărălă de ne-
putință și zădărnice... Oa cîopot depărtat

Românii în streinătate

Activitatea național-culturală a studenților români din Franța

Creдем util de a da câteva relații asupra
reorganizării Asociației Studenților Români
din Franța, făcută de o mână de studenți
conștienți de rolul ce trebuie să-l aibă orice
român în străinătate. Presa românească s'a
oculat în ultimul timp de chestiunile stu-
dențești din Paris și s'a cerut chiar sanc-
țiuni cu ocazia publicării listelor făcute de
vechile comitete ale Asociației și adese la
ajutorul francez, liste pe cari erau trecuți
dezertori, neșupuși și însărăiați în locul
bunilor studenți români.

Comitetul Asociației — care a contribuit
prin lipsa completă de energie a puținelor
elemente românești ce-l alcătua (7 români,
7 evrei) și prin provocările zilnice a stu-
denților evrei, la formarea scandaloselor
liste a ajutorului francez, a fost obligat să
demisioneze în fața Adunării Generale
la 15 Decembrie 1925.

Adunarea Generală a Studenților Români
din Franța, convinsă fiind că o purificare
morală se impunea în sânul ei, da mandat
nelimitat unei comisiuni interimare compuse
din 5 studenți români sub președinția doc-
torandului Aurel Ianculescu, spre a reorga-
niza Asociația și a elimina toate elementele
ce o compromiseseră.

Asociația numără pe atunci aproape 600
de membri înscriși, dintre cari nici o sută
nu erau români, restul 500, erau evrei în
majoritatea lor din Basarabia și Ardeal.
Mai bine de jumătate dintre ei nu știu o
boabă românește, foarte mulți nu aveau
situația militară în regulă și luau parte la
toate intrările și manifestațiile organizate
scbt imboldul lor în contra României.

După 45 de zile Comisiunea Interimară
crezându-și misiunea terminată își prezintă
demisia în mâinile unei Comisiuni de Alegeri,
alcătuită în fața dlui C. Diamandi ministru
României la Paris, și prezintă de dl Ionescu
Sinești N. — intern al spitalelor din
Paris.

Bilanțul era următorul:
Toate actele studenților deja înscriși fiind
revizuite, s'a constatat că cârtle de membru
eliberate de vechile comitete nu pot prezenta
nici o garanție, astfel că Comisiunea Interi-
mară a eliberat noui cărți pentru 350 de
studenți români și 70 de evrei-români cari
au prezentat certificate de studii și situațiu-
nea militară în regulă.

El-meatele antiromânești care nu mai pu-
teau face parte din Asociație, fie că nu erau
și nici nu puteau fi studenți, fie că erau
dezertori sau neșupuși, fie că erau dovediți
ca dușmani țării noastre, neconveniu le
noua situație, a căutat să se răzbune. În-
trigi, calomni, emanațiuni, conflicte sânge-
roase, procese intentate în fața instanțelor
franceze în contra președinților, cu avocați
ca Corcea și Torres ca să-i apere, nu au
împiedecat însă Comisiunea Interimară să-și
îndeplinească mandatul său până la capăt.

Situația financiară; la 15 Dec. 1925, în
casă 535 franci francezi. La predarea casei
de Comisiunea Interimară peste 3000 franci.
(Nu se cuprind: fondul Asociației d-pus la
Banca și asupra căreia s'a oșit prosi-dre de
câtre elementele anarhice) E d-mna de rețin-
put că această situație financiară prosperă o
lăsa Comisiunea Interimară numai după o
lună și jum, cu toate că a făcut față tutu-
ror cheltuielilor inerente unei reorganizări a
Asociației și de proces unde trebuia să lupte
cu doi dintre cei mai mari avocați dușmani
țării noastre. Și credem că e bine să se știe
că în fața dlui ministru Diamandi conducă-
torii evrailor printre cari se află — lucru
destul de regretabil — și un român neșos,
profesorul Eadite, bursier al Statului de mai
bine de 30 se ani și au luat obligațiunea pe
cuvânt de onoare de a stânge aceste
proces de șantaj, lucru ce nu l'au
făcut nici până astăzi, probă evidentă de
rețea lor credință.

Pe ziua de 21 Februarie 1926, au loc
alegerile de comitet. Două liste se prezintă
alegătorilor: De o parte lista „Aurel Ian-
culescu-Bogdan Iosif” cu un program cultural-
românesc reprezentând curentul național ro-
mânesc al Studenților din Franța, te cealaltă
parte o listă pusă în solda bucolului antina-
țional. Data fiind importantă acestor alegeri
ce avea o semnificație deosebită, sate de
persoane așteptau cu nerăbdare rezultatul
votului.

Lista „Ianculescu Bogdan” este declarată
aleasă în întregime cu o majoritate zdrobi-
toare de voturi, arătându-se în mod eloquent,
că toată studentimea română din Franța,
conștientă de datoria fiecărui bun român în
străinătate, dorește o regenerare a sufletului
studentesc la Paris.

Noul comitet s'a constituit astfel:
Președinte: Ianculescu Aurel.
Vice-președini: Bogdan Iosif și Bradeanu
Salvator.

Secretari: Fericeanu George și Stoicescu
Tiberiu.
Biblotecar: Ionescu Octavian.
Casier: Cas. dr. Gocu Paul. Casier aju-
tor: Sincal Eugen.

Cenzori: Domnișoara Bicean Constanța și
Mircea Grosu Vazaru.

Membrii: Caragea Ant., Gherghel Cor-
neliu, dr. Mrazamb Ant., Iosif V., Tal-
măztaia Fanny.

Programul cu care lista „Ianculescu-
Bogdan” s'a prezentat la alegeri este ur-
mătorul:

1. Crearea unui sediu deosebit de Aso-
ciației Universitare, a cărui tipărit a fost atât
de simțită (Secretariat, o sala de lectură și
de recreare și o sală de coaferte și de
ședinte).

2. Organizarea unui ciclu de conferințe
instructive și șezători literare periodice.

FOILETON

dac... Aici, în căsuța acrașta, ascunsă pe
după perdele de zore și de iederă, atâtu-
scam cea din urmă dată când fusesem pe
aici... Și acum, înainte de-a pleca, am vrut
să văd căsuța să pătrund în ea, să văd
locul unde, în multe ore de vară, cugeta-
sem la v-a-ș, carea venea tulburătoare...
Desech sessem porțile chillei, pătrăsesem pe
lepedele simple șiie căprășei care ducea la
săra cu trei trepte și când fu să pun pic-
torul, o maică se ivi în ușă și mă privi,
opridu se. Ne privirăm în adănu ochilor...
Fața ei împregnată de smero-are de par alb
și de broboada n-șă călugărească se vedea
a fi vâztesită înainte de vreme... Ceva ne-
zidă prin privire lui spunea limpede, că mă
văzusem acest chip, — ba mi l'auit: că fu-
sessem aproape de sufletul care pălăia în
acea privire. Și d'odată, brusca, ca o ru-
pere dureroasă auzii în creier, „e Olimpia...
pretenea tinereții tale...”

Și în buclărea de țimă până să ne cu-
noștem lași și cu graiu, văzui icona
treptatului, întregă... P'șeam în universi-
tate cu sufletul feciorelnic și viforos...
Printre cele dinții studente, cunoșusem pe
Olimpia, cea mai lăteasă, cea mai frumoasă
și cea mai cuminte dintre fete... Și venea
de doi ani fu între noi ceva mai puțin de-
cât iubire, dar mai ales, ceva mai mult de-
cât iubire... O rară prietenie, curată, senină,
fără gândul lătuului înșelător, ceva care de-
sigur numai la optăzeci ani este cu pu-
tință... Din vremea aceea pătrăz un mal-
dâr de scriitori dela Olimpia... Ne scriam
chiar când eram aproape și ne înălțeam
zâmb... Prin scrieri ne pătesem noi aiași

Noutăți de modă elegante și eftine la

ROYAL prăvălie de confecție pt. dame

Arad, Bul. Reg. Maria Vis-a-vis cu biserica Minorită.

(2262)

Mal eftin și mai bine vopsește și curăță F FIX X

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad, iarăși se află în situația plăcută, ca să servească on. public cu gaz de o calorie înaltă...

Uzinele Com. sect. Gaz aerian

Str. Muciu Scevola No. 9, 11, 13. Telefon 27, 25 și 16. Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4 stă la dispoziția on. Public în ce privește comenzile etc.

Jurnale de modă de primăvară cele mai noi, note muzicale noi și anticvări e. Viori noi și vechi, precum și accesoriile lor. Revizite de birouri. Hărți pt. scrisori și impachetat, penite, blocuri pt. casa, hărți crep, servetele, cărți române, germane, franceze și engleze.

BICICLETE

se vând pe rate, pe prețuri convenabile. Piese de biciclete înmagazinate. Reparări se execută eftin.

DANIEL KOCH Arad, Strada Eminescu 2.

KNAPP vopsește și curăță baine. Atelul în Arad, Strada Episcopul Radu No. 10.

Pânză pentru opinci de cauciuc se vinde în Arad, Str. Eminescu 27. (2708/a)

Au sosit PEȘTE proaspăt de Dunăre și Icre de Crap la ROSENBAH Arad, Piața Plevnei (f. Arpad-tér) 5. In edificiul templului izraelit. (2069 III)

Răspândiți „Tribuna Nouă!”

Cassa Centrală de Păstrare din Arad, Societate P. A.

Convocare. Cassa Centrală de Păstrare din Arad Societate P. A. i-și va ținea XIX-a adunare generală în 28 Martie a. c. la orele 11 în localul propriu la care Dniul acționari prin aceasta sunt invitați cu toată onoarea. Obiecte: 1. Alegerea alor 2 acționari pt. verificarea procesului verbal. 2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre anul de gestiune 1925, stabilirea bilanțului pe anul 1925. Propunerile referitoare despre împărțirea profitului și cliberearea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere. 3. Eventualele propuneri. Acei acționari care doresc a participa la adunarea generală, sunt rugați să până la 27 Martie ora 12 a. m. să depună conform statutului acțiunile scrise pe numele lor la cassa institutului. Arad, la 12 Martie 1926. Direcțiunea.

„ASTRA” Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad. Direcțiunea Generală: București Str. Lascăr Catargiu 11. Uzine: Arad. Adresa telegrafică: Vagonastra București Vagonastra Arad. Scrisori București: Casa poștală 136. Arad: Calea Aurel Vlaicu. Orice fel de vagoane de persoane, de marfă și de lux, vagoane cisterne (de spirit, petrol și benzină). — Vehicule industriale, forestiere și agricole. — Construcțiuni de fier, stâlpi nituiți. — Piese de mașini forjate. — Zdrobitoară de cânepă. — Poduri de fier. Piese de fontă și de metal — Cazane de aburi, rezervoare (pentru apă, spirit, petrol și benzină) de orice formă și mărime. — Piese de rezervă pentru vagoane normale și vagoane cisterne. (1629) Oferte și devize la cerere.

- 3. Revizuirea condițiilor în cari se acordă ajutorul francez. 4. Organizarea de excursii studențești pe: Valea Loarei, Mont St-Michel, Savoie și Verdun. 4. Organizarea unei mari excursii a colegilor francezi în România creând astfel un curent favorabil țării noastre ca răspuns campaniei de denigrare deslăntită în contra noastră. 6. Strângerea raporturilor de colegialitate cu studenții în mijlocul căreia trăim. 7. Organizarea unui serviciu de asistență medicală gratuită pentru colegii sferinzi. 8. Înființarea unei cantine studențești în cartierul latin.

Actualmente Asociația numără 430 membri înscriși, cu situația școlară și militară în regulă. Toți dezertorii, nesupuși și elementele antiromânești cari s'au dovedit că au luat parte activă la organizarea manifestațiilor și a intrunirilor comuniste în contra țării noastre, au fost dați în judecată unei comisii disciplinare studențești și eliminați. Comitetul este ferm hotărât să îndeplinească în mod integral toate punctele programului stabilit, combătând în același timp prin scris și prin viu graiu orice propagandă antiromânească ce ar tinde la denigrarea prestigiului românesc la Paris. Paris 15 Martie Ion Brumaru.

Votarea art. 1 se va face după amiază. Discuția art. 2 se amână tot după amiază. Art. 3 se votează nemodificat. La art. 4, vorbesc dnl: G. P. IOANITSCU, dr. JIANU. Se admite mai multe amendamente care fac parte din colecția carei aleg câte un senator, și comitetul de redacție a acestor amendamente. La art. 5, d. TSIRELSOHN reprezentant al cultului mozaic, drept — să fie ales sub auspiciul lui de culte de o adunare formată din rabinii de fiecare județ, aleși de rabinii lor. Art. 6 se votează fără modificări. La art. 7 vorbesc dnl: A. Lupu, Codreanu, Radovici și D. tescu. Art. 7 va fi votat după amiază. Art. 8-11 se votează tot după amiază. La art. 12 vorbesc dnl: Draghici. Articolul se votează cu o amânare. La art. 13 se adaugă o formulă care de amânat formula de covaie. Discuția art. 13 va continua dintr-o zi viitoare, spre a se face în cu discuția art. 126. La art. 14 se asigură eligibilitatea de a ataca ca apelați judecătorilor în ce privește deciziile făcute. Amendamentul a fost formulat de Ionian. La art. 15 s'a mărit termenul de testaj, prevăzându-se la început luna Ianuarie. Ședința se ridică la 12 și 11.

Corpurile legiuitoare

Camera

Ședința de dimineață dela 21 Martie 1926

Ședința se deschide la 9.45 sub președinția dlui I. Ionescu Quintus. La ordinea zilei continuarea discuției generale asupra reformei electorale. DI TANCREDE CONSTANTINESCU, ministrul industriei, s'are că în cuvântul în calitate de colaborator la redacțiunea unei părți din lege. Dsa se ocupă întâi de discuțiunile cari au avut loc cu membrii opoziției, arătând că acestea au urmat într'un mod corect. S'au admis cu acest prilej multe din dezideratele opoziției. Totuși una din propuneri, privind chestiunea majorității minime, n'a putut fi primită. Noi am admis 40 și nu 50 cum cerea opoziția. S'ar putea însă, pune întrebarea de ce a făcut legea aceasta partidul liberal? În epoca actuală, stă la noi cât și în alte țări înconjurătoare: Cehoslovacia, Jugoslavia, Italia este un fel de destrămare a autorității. Guvernul nu este îndejuns de înțrît. Și atunci am zis: Nu suntem noi partidele în cauză. Noi suntem ceva trecător, dar este țara care trebuie să trăiască, să se conșoideze. Trebuie să cităm din ea guvernul care va veni, oricare va fi el — dacă țara îl va vrea — să fie înțrît, să nu fie un guvern anemic care să nu poată guverna. Dimpotrivă, partidului pe care-l va vrea țara să i se dea autoritatea necesară să guverneze în liniște. Legea ar, însă și un al doilea scop: să asigure existența în Parlament și a unei minorități, care să facă controlul. Legea prevede un minimum de 10 care trebuie să existe în mod fatal pentru că nu camva din cauza împărțirii voturilor să se reducă cu totul numărul opoziției. DI MANIU a adus o obiecție care la prima vedere e impresionantă: că legea aceasta ar putea împinge pe minoritari să facă o masă împreună spre a obține un maximum de mandate. Am cercetat în despoape cifre statistice și am fost convins că temerea nu este îndreptățită. Proiectul nostru dacă va grupa, apoi va grupa și pe români. Dece români să fie între ei dușmani de moarte și minoritarii să se unească între ei?

Senatul

Ședința dela 22 Martie

Ședința se deschide la orele 10. Președintele dlui N. Simionescu prezintă. D. VICTOR IAMANDI are o comunicare pe CFR ale țării noastre un drept câștigat, care în rezultatul țării nu poate fi suprimat. Pentru studierea acestei chestiuni cere ca permisele actuale să fie înlocuite cu o nouă, în care timp să se soluționeze cea mai potrivită pentru condițiunile. D. D. R. IOANITSCU are o comunicare pe CFR ale țării noastre un drept câștigat, care în rezultatul țării nu poate fi suprimat. Pentru studierea acestei chestiuni cere ca permisele actuale să fie înlocuite cu o nouă, în care timp să se soluționeze cea mai potrivită pentru condițiunile. D. D. R. IOANITSCU are o comunicare pe CFR ale țării noastre un drept câștigat, care în rezultatul țării nu poate fi suprimat. Pentru studierea acestei chestiuni cere ca permisele actuale să fie înlocuite cu o nouă, în care timp să se soluționeze cea mai potrivită pentru condițiunile.

mai bine gândul și sufletul. Păreri asupra vreunui lecții, judecată asupra picturii și muzicii, critice asupra celei din urmă cărți citite, băgări de seamă din lumea studențească — scrisori curate, senine, fără de desupturi — lasuflite și mai ales străne în jurul gândului, că viața este m-rele bine al ființei, cel mai înalt dar al lui Dumnezeu... Aiteori scrisorile noastre vorbesc de prefrumusețea naturii, mama cea bună, întremătoarea inoelilor și a clipelor de săcăz... Atunci poezia cea mai curată era picurată în rândurile scrise cu cea mai înduioșătoare sinceritate... Trăiam o îndoită viață de dincolo de iubire... Pe urmă, într'o zi, sfârși dela ea chiar, că nu mai urmează să înveț... Înțelesei că ceva hotărât se petrece în viața ei... Și în adevăr, peate puțin s'a mîrșit cu un tânăr, pe care din copilărie îl cunoșcuse și-l iubea. Cărările noastre o clipă întretăiate, s'au despărțit pentru totdeauna... Olimpia se înfundă, pentru mine, la viața cea de toate zilele... Și zeci de ani trecură... ...lar mica din usă era — Olimpia... Ca pentru a se feri de o v-danie, ea se dete un pas îndrăț și și opri în găt o strigare de simire... Din ochii ostentii și sterși, păru că vrea să sbucnească o lacrimă, dar mâna strănă tare ivărul uși, — și lacrima se oprî... Zisei cîr: — „Tu ești Olimpia?!” — „La glasul meu, ea șopti: — „Da, eu sunt...” — Atunci păsî pe scară. O mână rece și ozoasă stătu câteva clipe în palma mea tremurătoare... Apoi, în tăcere, mă pofti în chilie. Ca zdrobită de o veste rea, maica zezu pe un scaun scund și-mi făcu semn să sed și eu... Odată era mică — mai mică de cât era pe vrem a când stăteam în ea, de par'că ar fi strănă'o timpul, lăndu-mi icona ei din amintirea mea... — „Da, am plecat... Am intrat în viața pe care o căntăsem împreună... Am intrat cinstit și cu inimă deschisă... Dar viața m'a înșelat...” (Sfârșitul lu mo. viitor). Al. Lascarov-Moldovanu.

Proiectul se ia în considerare. Ședința se ridică la 7.35. Ședința de noapte Ședința se deschide la orele 9.30. Prezidează d. Ionescu Quintus. Pe banca ministerială se află dnl general Moșoiu și T. Constantinescu. Reforma electorală Discuția pe articole Se începe discuția pe articole a reformei electorale. La art. 1 ține o lungă cuvântare d. ED. MIRTO, care critică sistemul primelor și calculul din proiect. La orele 11 și jumătate, Camera descompunctându-se ședința se ridică. Ședința de dimineață dela 22 Martie 1926 Ședința se deschide la orele 9.40, sub președinția dlui N. Simionescu Bărlad. Pe banca ministerială sunt dnl Vintilă Brătianu, N. N. Săveanu. Se continuă discuția la art. 1. D. ED. MIRTO continuă cuvântarea începută în ședința de ieri noapte. Vorbind despre calculele trecute în modifiările legii, spune că se dă o ex gerată zeare guvernamentală, mai ales când guvernul ar vrea de teroare. În această ordine de idei d. Ed. Mirto aduce elogiul dlui R. Franasovici, care pe timpul când era subsecretar de stat la interne a făcut la Durostor unde își pusese candidatura, cele mai curate alegeri. D. RADACOVICI propune un amendament prin care se acordă drepturi politice și femeilor.

Senatul

Ședința dela 22 Martie

Ședința se deschide la ora 10. Președintele dlui Tony Iliescu. DI VESPASIAN PELLA face o comunicare: Am onoare a întreba pe dl comunicător și-l rog să răspundă de urgență, în ce privește chestiunea permiselor de călătorie pe CFR, care se acordă în mod înțeleget dsa să fie soluționate chestiune? DI N. COSTACHESCU se comunică dlui Pella și, în numele dlui Brătianu, roagă guvernul să facă presei pentru a se putea a-și îndeplini cât mai bine plauze. DI D. T. ARTAREANU spune deacum doi ani a cerut să se facă ziariștilor, în cecece privește pe călătorie pe căile ferate. Roagă ție și mai departe dreptul călătorilor (Aplauze.) DI C. ANGELESCU, în numele lui național, susține și dsa dreptul privitor la permisele de călătorie ferate. DI TONY ILIESCU care prezintă se va comunica celor în discuție permiselor de călătorie și a fost aprobată de unanimitate (Aplauze generate.) DI MANDROCEANU adresează întrebare dlui ministru al com. privește permiselor de călătorie rate ale funcționarilor și pensionarilor și se menție aceste permise acum la preajma sărbătorilor, și narul și familiile lor au nevoie (Aplauze.) DI ONCIUL, raportor, citește de lege privitor la desființarea fideicomiselor prevăzute de lege în Transilvania și în Banat. Proiectul se votează. Sena acțiuni.

INFORMAȚIUNI

Desp. Arad al Astrei

Joi, în 25 Martie a. c., la orele 5 d. m., avea loc în Palatul cultural conferința interesantă, ce o va desvolta dl. Lt. colonel Georgescu despre „Arma și forțele ei morale“.

Rechemarea în serviciu a dlui consilier C. Popa

Di consilier Constantin Popa, șeful biroului cultural dela Primărie a fost rechemat azi la serviciu, care era suspendat pe timpul duratei anchelei disciplinare, ce s'a făcut în contra sa.

Organizarea muncii

Consiliul de miniștri a încuviințat cu aprobabilul fondului de lei 10.000.000, arbușit din excedentul bugetar pe anul 1924, ministerului muncii, cooperării și asigurărilor sociale, de ministerul de finanțe pentru lucrările pregătitoare Camerilor de muncă, să fie repartizat în modul următor:

Legi sancționate

Au fost sancționate și promulgate prin Monitorul Oficial următoarele legi: Prohibirea la import și export a mașinilor și instalațiilor vechi pentru industria textilă, tăbăcărie, încălzimă și mobile.

Permisele ziaristilor pe căile ferate

Duminiică a avut loc în sala Sindicatului ziaristilor din București întrunirea ziaristilor profesioniști și a parlamentarilor în chestiunea menținerii permiselor permanente de călătorie pe căile ferate ale ziaristilor.

Deraierea dela Turda

Turda. — Asară în ora 8 trenul personal nr. 428 Oradea București, la intrarea în stația Cămpia Turzii, s'a rupt lanțurile. În această cauză a deraiat un vagon de călători. S'a produs o mare paucă prioste.

Aprobarea cumpărării motorului Diesel

În urma unui concurs public Primăria orașului a comandat un Motor Diesel pentru Uzinele de apă.

Lipsa de lucru în Germania

Berlin. — Situația economică a Reichului a început să se îmbunătățească. Ave, în luna februarie numărul celor fără de lucru a scăzut cu 800 față de cel din săptămâna precedentă.

Alegerile comunale la Oradea

În ziua de 29 Martie vor avea loc noi alegeri comunale. Partidul maghiar va candida împreună cu liberalii. Pe lista comună depuși, figurează 24 maghiari și 6 liberali iar ca supleanți 8 maghiari și 2 liberali.

România în Geneva

De două zile se vorbește mereu de atitudine a României la Geneva. „Quotidian“ spune că d. Titulescu a fost nemulțumit de declarația de dezistare a dlui Beneș și că a cerut asigurări pentru un scaun în favoarea României.

Slauciderea unei servitoare

Servitoarea Maria Hegedus, în etate de 14 ani, domiciliată în strada Gr. Alexandru a bătut o cantitate apreciabilă de sodă caustică. A fost găsită în neamțire de patron, care a avizat poliția și salvarea.

Legea din Constantinopol se vor muta la Angora

Constantinopol. — Se anunță din Angora că guvernul a suprimat creditele pentru reprezentanța diplomatică din Constantinopol.

Cutremur de pământ la Chișinău

Chișinău. — În localitate s-a simțit ieri un cutremur de pământ destul de puternic. Cutremurul a durat câteva secunde.

Programul comercial al Sovietelor

Riga. — Căminev, comisar al poștilor și al afacerilor comerciale a intrat în funcțiune. Primul său act a fost să dea o ordonanță către subalternii săi, în care anunță programul comerțului exterior și interior al Rusiei.

Fantoma operii cu mare succes în cinematograful Apollo

Roma. — Nemsipomenit succes a avut premierul acestei drame în cinematograful Apollo. Fantoma operii e una din cele mai fantastice drame. După romanul lui Gaston Leroux, rolul principal e juat de călărașul Lon Chaney, care a fost și în rolul principal al faimosului film „Sentinela dela Notredame“.

Acuzatul mutcu mare succes în cinematograful Urania

Mai az Marti și mâine Mercuri va reprezenta cinematograful Urania filmul acesta cu mare succes. Filmul se sta foarte interesant și surprinzător, e interesant mai ales că rolul principal este juat de vestitul câine de poliție Petru cel Mare. Câinele acesta este acuzatorul cel mut la o crimă, unde un nevinovat este judecat. Filmul acesta surprinzător e în legătură cu o iubire frumoasă.

Vine! „Tiganul“ vestita piesă a lui Szigligeti

„Tiganul“ vestita piesă a lui Szigligeti este cu rolul principal Coloman Rozsahgyi.

Polonia va intra în Consiliul Societății Naționale

Varșovia. — Primal ministru Skrzyoski, imediat după sosirea la Varșovia, a acordat un interviu ziarelor, declarând că Polonia nu este într-o nouă vinovată dacă sesiunea Ligii Naționale n'a dat rezultatele sperate.

Polonia în Geneva

Întrebarea dacă se poate spera producerea unei destinderi în relațiile polono-germane, după ultima sesiune a Ligii Naționale, d. Skrzyoski a răspuns că tunde cu toate sforțările spre această țintă, dar nu știe ce vor face germanii, este posibil că participarea lor la Liga Naționale va aduce în acest fel o oarecare schimbare.

Cursuri pentru politica economică în Italia

Roma. — S'a dispus ca la fiecare instituție un profesor va trebui să explice studenților importanța actualii politice economice a Italiei, ca putere africană și contribuția pe care Italia o aduce civilizației în acel continent.

Idealul lui Trotsky: Triumful bolșevismului în Franța

Moscova. — Trotsky vorbind la o întrunire despre situația mișcării comuniste din Europa, a accentuat asupra obiectivelor din Franța și a spus: „Trebuie să ne pregătim pentru momentul când tovarășii noștri din Franța vor pune stăpânire pe Turnul Eiffel, anunțând în toate limbile, prin telegrafia fără fir că s'au eliberat, ca să le putem răspunde: vă auzim și suntem gata să venim în ajutor!“.

Între doi generali

S'a întrunit în ministerul de Consiliu de onoare convocat pentru a discuta și hotărî asupra incidentului ivit între dnil general Averescu și general Vlădescu.

În Ardeal ninge

Brașov. — Începând de acasă, în Brașov și în județul din Secuime a început să ningă. Ninsorea continuă.

In 25 Martie Telmányi - Kósa

Bilete la Olah. (2718)

„Salonul Literar“ No. 11

A apărut „Salonul Literar“ Nr. 11 de sub direcția lui Al. T. Stamatiad, ca următorul cuprins:

- D. Nanu: Primejd'a și răspunderile artei.
- Perpessicius: Bria de soare.
- D. Argheș: Vednicie.
- Al. N. gurg: Peșarul.
- M. Maesterlin k.: Necunoscuta.
- Al. T. Stamatiad: Poezii.
- Villiers de Pisle Adam: Chinul speranței.
- I. Semnări și știri literare.
- Bibliografie.
- Redacția și administrația: Strada Ioan Calvis Nr. 4.

Coloman Mazsaj și familia multumeste prietenilor, cunoștilor și tuturor celorlora cari au luat parte la marea durere ce i-a lovit prin înțetarea din viață a iubitelor lor.

Coloman Mazsaj notarul comunal Păuliș 23 Martie.

x Reunital cuartet de coarde „Regina Maria“ cu concursul dlor Nottars, Barbu, Popoviciu și Vateratrat va ținea un singur concert în Palatul Cultural cu data de 10 Aprilie, aranjat de biroul cultural „Minerva“.

x Rafael-ul lumii muzicale e celebrul Telmasy. Telmasy e cel mai mare și cel mai genial violonist.

x Gheorghe Kosa, compozitor de muzică și artist de pian, cel mai bun compozitor, iarși va asista la concertul lui Telmasy în 25 Martie. Talentul compozitorului Kosa se va dovedi mai ales când va preda sonata lui Beethoven, Kreutzer. (2718)

Duminiică, 28 Martie orele 9 seara Concertul D. G. Andreescu în Palatul Cultural. 2677

ARTISTICE-CULTURALE

O frumoasă activitate culturală

Biblioteca „Seminătorul“, editată de Librăria Diecezană din Arad, desfășoară de câțiva ani o activitate mai presus de orice laudă.

In jurul alianței italo-jugoslave

Belgrad. (Ceps) — În Parlamentul jugoslav se așteaptă cu cea mai mare încordare rezultatul tratativelor dintre ministrul de externe jugoslav dr. Ninci și premierul italian Mussolini. Sosirea lui Ninci la Belgrad este așteptată cu cea mai mare nerăbdare.

M. S. Regina și ziaristii

BUCEUREȘTI. — M. S. Regina Maria a vizitat ieri sindicatul ziaristilor din București, împreună cu principele Mihai. M. S. Regina a stat mai mult timp în localitățile sindicatului.

Vacanța școlilor

BUCEUREȘTI. — Ministrul cultelor a dat un ordin circular prin care dispune, că vacanța Paștilor începe în ziua de 27 Martie în toate școlile din România.

Greva avocaților

BUCEUREȘTI. — Mai mulți membri ai Uniunii avocaților au ținut ieri o ședință, în care au decis pentru continuarea grevei.

Explozia dela Galați

GALAȚI. — Eri seara la orele 8, în depozitul de muniții al regimentului din localitate s'a produs o explozie teribilă. A explodat un proiectil, care a distrus întreaga construcție a depozitului.

Incident de frontieră italo-sârb

BELGRAD. — La frontiera italiană-jugoslavă s'a întâmplat ieri un incident cu caracter grav. Grănicerii italieni au trecut frontiera și au căutat o cârciumă pe teritoriul jugoslav.

Nou ambasador sovietic

MOSCOVA. — În locul lui Krasin, bolnav, va fi numit Litvinov ca ambasadorul Sovietelor în Londra.

Salipin se întoarce în Rusia

MOSCOVA. (Ceps.) — Directorul teatrelor academice din Moscova și Petrograd I. V. Eskuzovici, a făcut cunoscut publicului și cercurilor teatrale că în urma tratativelor ce au avut loc, Salipin admis să se întoarcă în Rusia încă în toamna anulului curent unde va da câteva concerte la Moscova în teatrul cel mare și la Petrograd în teatrul Marianski.

Bucuți, Tudor Vianu, Victor Eftimiu, Ion Buzdugan, Perpessicius, D. Nanu, Gh. Cardea, Ion Marin Sidoveanu etc. etc.

N. Ghiulea: Ocrotirea clasei de mijloc

Voluntățile aceste, scrie cu deplină competență în învățatul profesor dela Universitatea din Cluj, N. Ghiulea, e una din cărțile necesare în această vreme turburată când interesele superioare ale neamului nostru sunt uitate pentru interese mărunte.

Ultima oră

BERLIN. — În ședința de ieri a Reichstagului Dr. Stresemann a comunicat evenimentele întâmplate la Geneva. A declarat, că în principiu Germania nu e în contra sporeii membrilor Consiliului Ligei Naționale, dar constată, că Germania nu a semnat nici un fel de pact, care ar garanta primirea unor state în Societatea Naționale.

Ședința agtată a Reichstagului

BERLIN. — În ședința de ieri a Reichstagului Dr. Stresemann a comunicat evenimentele întâmplate la Geneva. A declarat, că în principiu Germania nu e în contra sporeii membrilor Consiliului Ligei Naționale, dar constată, că Germania nu a semnat nici un fel de pact, care ar garanta primirea unor state în Societatea Naționale.

Femeile în administrațiile rusești

MOSCOVA. (Ceps.) — Numărul femeilor în serviciul statului crește din ce în ce mai mult. În anul 1920 se aflau în administrațiile sovietice 3%, femei. În prezent numărul lor formează 21 la sută.

Detășamente rusești în armata chineză

După cum anunță unele ziare din străinătate, se află în armata chineză și multe detășamente rusești. Cel mai organizat detășament rusesc care se află în China a luptat în Imaurie la Santan în rândurile armatei generalului Fin Lu-San pe lângă care a fost atașat mulți instructori sovietici.

Salipin se întoarce în Rusia

MOSCOVA. (Ceps.) — Directorul teatrelor academice din Moscova și Petrograd I. V. Eskuzovici, a făcut cunoscut publicului și cercurilor teatrale că în urma tratativelor ce au avut loc, Salipin admis să se întoarcă în Rusia încă în toamna anulului curent unde va da câteva concerte la Moscova în teatrul cel mare și la Petrograd în teatrul Marianski.

Situația internă din Ungaria

Budapesta. — În timpul timp s'a putut observa că în cercurile politice din Budapesta există o puternică tendință ca dezbaterile asupra afacerii falsificării să fie încheiate încă înainte de varanța de Paște. În special cercurile guvernamentale se străduiesc ca afacerea să fie cât mai curând lichidată și scoasă din ordinea zilei. Până în prezent nu este încă cunoscută poziția pe care o vor lua partidele din opoziție. În timpul, când contele Bethlen a fost la Geneva, s'a reușit să se ajungă la o pace civilă în urma căruia fapt opoziția a încetat cu așazurile contra guvernului și prim-ministrului. Prin această poziția cabinetului s'a întărit în mod considerabil. Guvernul a declarat în câtva rânduri că contele Bethlen se află la Geneva pentru a apăra interesele țării, ale Ugariei, și este în interesul comun ca activitatea lui să nu fie turburată. Deși această argumentare nu era prea puternică, totuși s'a ajuns ca opoziția să se calmeze. Acest lucru dovedește că nu se poate conta pe opoziția care va duce o luptă hotărâtă contra guvernului. În diat ce afacerea falsificării de franci va fi lichidată, guvernul va aduce în dezbaterile legii pensiilor. Iodată după vacanța de Paște vor începe dezbaterile asupra bugetului care se crede vor dura un timp foarte îndelungat. Dar în împrejurările din prezent este imposibil ca Parlamentul maghiar să treacă vre-o lege înă înainte sărbătorilor. Depinde numai ce opoziție dacă guvernului va putea sau nu să continue cu politica sa.

Budapesta. — Principala erou al falsificării maghiare, prințul Windischgrätz, după cum se știe, are la Sarospatak lângă granița cehoslovacă întinse moșii și un foarte interesant castel. De acest castel care prezintă o mare valoare istorică se ține și moșia prințului care are 3000 ha. de pământ.

Prințul Windischgrätz se scoabă dintr'ună din cele mai bogate familii aristocratice maghiare. În ultimul timp Windischgrätz a început să ducă o viață ușuratică. Petrecerile sale l-au costat sume colosale. Se ținea de băutură și jaca în cărți. De mulțorii perde la într'o noapte câteva milioane coroane. Dealtfel săbiciunile sale erau cunoscute în public. Puțin înaintea scandalului a făcut o petrecere care l-a costat mai mult de 700.000 lei. Veniturile nu l-au ajuns niciodată și făcea întotdeauna împrumuturi. Proprietățile sale dela Sarospatak se află ipotecate pentru 53.000 lire sterline. Scadența lor va fi în zilele cele mai apropiate. Dar și politica sa l-a costat sume colosale. Cu mult înainte de izbucnirea scandalului se vorbea în cercurile aristocratice că prințul Windischgrätz se află într'o grea situație financiară. Contractările sale bănești din ultimul timp au contribuit foarte mult la trădarea afacerii, în urma căruia fapt s'a constatat că finanțele prințului erau complet epuizate. După luigi dezbateri și amănări prințul a hotărât să vândă castelul dela Sarospatak împreună cu toate comorile istorice. În privința obiectelor care prezintă o valoare istorică, bineînțeles, că statul se va folosi de prioritate spre a le cumpăra el. Se intenționează deasemenea ca statul să cumpere și castelul. În cazul când statul din motive financiare n-ai putea cumpăra, atunci probabil că vor intra în posesiunea lui intereșii din străinătate. În prezent se duce la Budapesta o camoanie ca magnatul maghiar să vie în ajutorul prințului. Windischgrätz care a mers la închisoare, ca proprietarul celui mai mare și mai frumos castel din Ungaria se va retrage la viața particulară lipsit de toate bucuriile ce le-a avut înainte. Se afirmă la Budapesta că pentru asigurarea sa financiară, prințul va fi nevoit să și vândă și celelalte castele câte le are.

Ce face statul jugoslav pentru provinciile sudice

Belgrad, 18 (Ceps). — Societatea jugoslavă care s'a constituit cu scop de a propaga principiile Ligii Națiunilor, a scos o interesantă broșură în limba franceză sub titlul „Serbia de Sud din anii 1918-1926. În această publicație se poate bine vedea ce a făcut Statul jugoslav pentru această regiune. Până în anul 1921, această regiune era sub stăpânirea Turciei care a ignorat complet această parte a țării. Turcia construia numai acele linii care erau impuse de tratatele internaționale. Când această regiune a trecut în Serbia, căile ferate se aflau în cea mai dezastruoasă stare. Liniile n'aveau decât 351 km. lungime. Într'un scurt interval dela războiul balcanic până la războiul mondial, se bina construit în această regiune 431 km. de cale ferată. După războiul jugoslav a dotat această parte a țării cu încă 1529 km. în ce privește căile naționale,

au fost construite 856 km. șosele, astfel că legăturile dintre comunele prin care nu trec căile ferate, se fac cu automobilul. Jugoslavia s'a îngrijit foarte mult și de sănătatea publică din această regiune. Au fost înființate 18 mari spitale, se duce cea mai aprigă luptă contra malariei. Asupra succesorilor în această direcție s'a discutat și în șeful Ligii Națiunilor. Deasemenea se poate constata că situația agriculturii și industriei este fundamental îmbunătățită. Înaintea războiului nu se aflau în această regiune nici măcar o singură fabrică. În prezent lucrează aci 25 fabrici și uzine. Odată cu ameliorarea situației economice din Serbia de Sud au început și emigrările. Dealtfel statisticile publicate în presa străină era ca totul exagerat. După ultimele date statistice din 1925 au emigrat din această regiune numai 10.000 persoane.

Economice.

Noua taxe de export
S'au aprobat și publicat în „Monitorul Oficial” următoarele taxe de export:
Aceton vagonul lei 300 taxă vamală de export.
Cărbuni de lemn vagonul lei 300 taxă vamală de export.
Carne conservată astfel decât în cutii, kg. lei 5 taxă vamală de export.
Carne conservată în cutii kg. lei 3 taxă vamală de export.
Orice fel de cărnați kg. lei 3 taxă vamală de export.
Salam și ghiold kg. lei 4 taxă vamală de export.
Mezeluri de orice fel kg. lei 4 taxă vamală de export.
Udura topită kg. lei 20 taxă vamală de export.
Slănină kg. lei 20 taxă vamală de export.
Piei tăbăcite kg. lei 4 taxă vamală de export.
Curele de transmisie kg. lei 3 taxă vamală de export. Încălțăminte de piele kg. lei 1 taxă vamală de export. Piei de iepuri kg. lei 120 taxă vamală de export. Lănuiri naturale chier spălate și pieptenate kg. lei 15 taxă vamală de export. Lână regenerată provenită din deșeurile zăcărilor de lână kg. lei 5 taxă vamală de export. Tesături de lână kg. lei 2 taxă vamală de export. Smoală, gudroane, acide și acizi națenici, vagonul lei 300 taxă vamală de export. Porumb vagonul lei 10.000 taxă vamală de export. Semințe de in, floarea soarelui și dovleac vagonul lei 15.000 taxă vamală de export. Mei de orice fel, vagonul lei 8.000 taxă vamală de export. O.z vagonul lei 10.000 taxă vamală de export.
Pentru porumb, mei, orz și semințe de in, dovleac și floarea soarelui taxele se vor percepe în valută forte, d. viză sau numerar ale aceleși valute, iar baza calculului va fi lira sterlină la care se va raporta orice valută forte admisă la piață, iar pentru celelalte mărfuri taxele ce se vor percepe sunt scutite.
Toate aceste mărfuri sunt scutite de taxa de comision.

Dispozițiunile din prezentul decret intră în vigoare cu începere dela 21 Martie 1926.

—oo—

Devizele și valuta.

Rădor, 23 Martie 1926

BURSA:

Zurteh.	Deschidera:	Inchidera:
Berlin	123.65	123.60
Amsterdam	208.10	208.10
New-York	519.25	519.60
Londra	2524.50	2525.—
Paris	1827.—	1835.—
Milano	2088.—	2089.—
Praga	1538.50	1538.50
Budapesta	72.80	72.80
Belgrad	914.50	914.50
București	217.50	217.50
Varșovia	65.—	65.—
Viena	73.1750	73.1750

Cursul devizelor București, pe ziua de 23 Martie 1926.

Paris	Cerete:
Paris	8.45
Berlin	57.—
Londra	1164.—
New-York	239.—
Italia	9.64
Elveția	46.10
Viena	33.70
Praga	7.10
Budapesta	—

Valute:

	Cerete:	Oferite:
Napoleon	875.—	—
Elvețieni	46.—	—
Mărci	56.—	—
Leva	165.—	—
Lire otomane	128.—	—
Sterline	1150.—	—
Francezi	8.60	—

Marca poloneză	— 30 50
Coroane austriacă	— 34
„ maghiară	— 33 75
„ cehoslovacă	6 90

Bibliografie

A apărut: „Ramuri” — Dr. in drept — No. 2 Anul XX. Director N. Iorga. Cu următorul sumar:
N. Iorga: Ce-am dorit să fie scriitorii și ce sânt. Eugen Constant: Taina (poezie). Al. Iacobescu: Privighetorile (poezie). Al. Lascarov Moldovanu: Nasturele. Ștefan Balcești: Ascaltă Tu (poezie). Cezar Petrescu: La moartea lui Iliuș. D. Tomescu: Di Mihail Drăgomițescu și Sămănătorismul. Gh. Tașcă: Politica Economică a României după Războiu. P. Sergescu: Irtoțirea la eul mediu în gândirea contemporană. Arhitect Fl. Stănculescu: Expoziția Severo Burada. D. Tomescu: Mișcarea culturală și literară. Reviste: Adevărul literar, Lumea, Universul literar, Cetatea literară. Căți: Voica de Henriette Ivonne Stahl. Îosemări: Povestirile din Răsboiu ale dlui Al. Lascarov Moljovanu. Desenuri și vignete de: Sever Burada, Nadia Bulighiu, El. Ene și alții.

Loc deschis.

Subsemnatii cu onoare înștiințăm cumpărătorii nostri din localitate și jur că a sosit noutățile de primăvară și vară, stufe engleze veritabile.

cu deosebită stimă

GROSS și RENDI

croitori de domni
Arad, Bulev. Regina Maria 9. (2719)

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Teiuș	accelerat	0 ³⁵	Teiuș	accelerat	—
Teiuș	personal	4 ⁵⁵	Teiuș	personal	—
Teiuș	expres	7 ⁴	Teiuș	expres	—
Teiuș	personal	12 ⁰⁸	Teiuș	personal	—
Teiuș	—	21 ⁰⁸	Teiuș	—	—
Timișoara	—	11 ⁰	Timișoara	—	—
Timișoara	—	6 ¹⁰	Timișoara	—	—
Timișoara	accelerat	7 ⁰²	Timișoara	accelerat	—
Timișoara	personal	10 ³⁵	Timișoara	personal	—
Timișoara	—	16 ³⁰	Timișoara	—	—
Timișoara	accelerat	19 ²⁴	Timișoara	accelerat	—
Curtici	personal	0 ²¹	Curtici	personal	—
Curtici	accelerat	6 ¹⁰	Curtici	accelerat	—
Curtici	personal	7 ⁴⁴	Curtici	personal	—
Curtici	—	9 ⁰⁶	Curtici	—	—
Curtici	—	14 ²⁴	Curtici	—	—
Curtici	—	17 ²⁴	Curtici	—	—
Curtici	expres	23 ³⁷	Curtici	expres	—
Brad	personal	7 ⁴⁰	Brad	personal	—
Brad	mot. ajut.	11 ⁴⁴	Brad	mot. ajut.	—
Brad	personal	16 ⁵⁵	Brad	personal	—
Brad	mot. accel.	19 ¹⁰	Brad	mot. accel.	—
Oradea-Mare	personal	1 ³⁵	Oradea-Mare	personal	—
Oradea-Mare	mixt	8 ³²	Oradea-Mare	mixt	—
Oradea-Mare	accelerat	9 ²⁹	Oradea-Mare	accelerat	—
Oradea-Mare	personal	15 ¹⁰	Oradea-Mare	personal	—
Pecica	mot. pers.	5 ³⁰	Pecica	mot. pers.	—
Pecica	mixt	8 ⁰⁰	Pecica	mixt	—
Pecica	mot pers	14 ⁵⁰	Pecica	mot pers	—
Pecica	—	18 ⁵⁰	Pecica	—	—
Jimbolia	mixt	10 ⁰¹	Jimbolia	mixt	—
Jimbolia	personal	16 ¹⁵	Jimbolia	personal	—
Otlaca	mixt	15 ⁵⁵	Otlaca	mixt	—

*) Pentru cele cuprinse la acest loc răspunde autorul.

*) La Otlaca, trenul personal către Sântana numai la trenul pers Arad are legătură.

Căile Ferate Arad-Podgoria

Valabil dela 15 Martie

Mersul trenurilor

Trenuri de persoane						Trenuri de persoane						
2	4	6	8	10	Klm.	Arad-Ghioroc			Ghioroc-Pâncota			
cu clasa I și III-a						cu clasa I și III-a			cu clasa I și III-a			
510	800	1120	1430	1800	—	Arad	Sos.	715	957	1324	1634	2004
514	804	1124	1434	1804	1-1	Arad C. F. R.		712	954	1321	1631	2001
						Halta 1						
						Micălăca-rouă						
521	811	1131	1441	1711	2-5	Micălaca		705	947	1314	1624	1994
530	820	1139	1449	1719	6-7	Glogovaț		687	936	1306	1616	1988
539	829	1140	1459	17-9	11-6	Măndruloș		647	899	1255	1606	1988
						Halta Măndruloș-Cicir						
544	834	1151	1501	1834	12-9	Cicir		641	924	1251	1601	1981
553	843	12-3	1513	1843	16-3	Sămbăteni		632	915	1242	1557	1921
604	854	1214	1524	1854	21-4	Ghioroc C. F. R.		621	904	1231	1541	1911
						Halta 3						
697	857	1217	1527	1857	22-3	Ghioroc piața	Sos.	617	900	1227	1537	1907